63ste Jaargang No. 5230 — DAGBLAD — Zaterdag 4 October 1947

AMIGOE DI CURAÇAO

Dit blad verschijnt niet op Zon- en feestdagen. Abonnementsprijs Curaçao en Bonaire ƒ 2.—, Aruba, Suriname en de Bovenwindse Eilanden ƒ 2.50, buitenland ƒ 3.— per maand, bij vooruitbetaling.
Advertentieprijs ƒ1.— per cm. kolomlengte.

Uitgave van de Paulus-Drukkerij te Curaçao.
Directeur F. J. M. Wijnekus, Hoofdredacteur Ad. Versney.
Adres voor directie, redactie en administratie: Conscientiesteeg 27.
Postbus no. 80, telefoon Directie en Administratie no. 1550, Redactie no. 1858.

Agent voor Aruba, Oranjestad, J. E. Croes, Nassaustraat 376; voor Aruba, San Nicolas, G. D. Hofstee, Bankiers, Hollandsche Bank Unie, N.V., Maduro & Curiel's Bank, beide te Willemstad, Curaçao, Nederlandse Credietbank N.V., bijkantoor te Venray (Nederland).

Oekraine twijfelt aan de wettigheid van de Griekse Regering

Belgie bestrijdt de Oekrainse beschuldigingen

Conservatieve Partij in Engeland wil verkiezingen

OEKRAÏNE BESCHULDIGT

Rusland hernieuwde de aanvallen op de Verenigde Staten bij monde van Dimitri Manuilsky, de Minister van Buitenlandse Zaken van de Sovjet-Oekraïne. Hij beschuldigde de Noordamerikaanse regering ervan, dat zij trachtte een rookgordijn te trekken over de interventie in Griekenland. Manuilsky volgde dezelfde lijn als Albanië en Bulgarije. Ook deze Russische satellieten hadden tevoren gezegd, dat Engeland en de Verenigde Staten in de eerste plaats verantwoordelijk waren voor de moeilijkheden in de Balkan en niet de Noordelijke naburen van Griekenland.

Manuilsky begon met te zeggen, dat zijn delegatie twee weken voor de opening van de Algemene Vergadering naar New York was gekomen en de 12.000 bladzijden over de Balkanquaestie bestudeerd had. Hij zeide, dat daaruit geen enkel bewijs gehaald kon worden, dat Albanië Joegoslavië en Bulgarije schuldig zouden zijn aan het steunen van de Griekse guerrillastrijders. De interventie in de binnenlandse zaken van Griekenland werd integendeel bedreven door Engeland en de Verenigde Staten. Wij kunnen een regering niet als wettig beschouwen als zij zich laat leiden door buitenlandse interventie. Manuilsky verklaarde, dat de vorming van een commissie tot grensbewaking van de Balkan door de Uno is om de expansionistische politiek onder de Noordelijke buren van Griekenland te verhaasten.

Manuilsky zeide, dat de Oekraïne deze poging om tussenbeide te komen bij deze regeringen niet kan goedkeuren. De enige weg tot een oplossing zou zijn de onmiddellijke evacuatie der Britse troepen en iedere invasie van een of ander leger te verbieden. Manuilsky richtte zijn aanval in het bijzonder tegen Constantin Tsaldaris, de Griekse Minister van Buitenlandse Zaken, die aandachtig zat te luisteren. Manuilsky zeide, dat Tsaldaris een groot deel van de verantwoordelijkheid voor wat er in Griekenland gebeurde, moet dragen. Indien de Griekse reactionnaire regering zich niet intoomt, zal het uitlopen op een buitenlandse agressie.

De Belg Paul Henry Spaak viel Manuilsky zeer heftig aan op verschillende der voornaamste punten, in het bijzonder waar het betrof zijn aanvallen op de Verenigde Staten en de Griekse regering. Spaak zeide: ik verwerp uit deze bespreking als er compleet buiten staande de quaestie van interventie in Griekenland. Of wij de Griekse regering genegen zijn of niet, het blijft een feit, dat zij volgens internationale wet wettig is en het recht heeft te spreken op gelijke voet als wij allen. Alle verklaringen tegen de politiek van de Griekse regering kunnen hier buiten beschouwing blijven.

Spaak zeide, dat hij niet geloofde, dat de Noordelijke buren van Griekenland de burgeroorlog veroorzaakt hadden in Griekenland. De quaestie is echter of Albanië, Joegoslavië en Bulgarije diegenen bijstaan, die vechten tegen de wettige regering van Griekenland. Hij voegde eraan toe, dat Griekenland zich met goed vertrouwen onderwierp aan de onderzoekingen van de Veiligheidsraad. Ditzelfde kan echter niet gezegd worden van Albanië, Bulgarije en Joegoslavië. In Griekenland konden alle groepen gehoord worden, maar in vele andere landen kon men de mening van de oppositiepartijen niet vernemen.

Vervolgens sprekende over de commissie, die achtergelaten werd in Griekenland om toezicht te houden, zeide Spaak, dat de drie Sovjetsatellieten weigerden mede te werken. Bulgarije, aldus Spaak, beschuldigt de Verenigde Staten ervan, dat zij een commissie van de Uno willen oprichten met het doel de impesialistische doeleinden der Verenigde Staten in de Balkan te steunen. Indien dat zo is, waarom verlangen de Verenigde Staten dan dat elf van ons er naar toe gaan en te zien wat er gedaan kan worden? Getuigen zouden immers toch maar lastig zijn. Spaak verklaarde, dat hij het Noordamerikaanse voorstel voor een nieuwe Balkancommissie begunstigt en zal het Franse amendement op de Amerikaanse resolutie steunen, waarbij Albanië, Bulgarije en Joegoslavië schuldig bevonden worden aan het helpen der Griekse guerrillastrijders. Wij voelen ons niet vijandig gezind ten opzichte van Bulgarije, Joegoslavië en Albanië. Wij zouden gaarne willen, dat ze medewerken, maar we willen ook niet, dat een beslissing van Algemene Vergadering getart wordt.

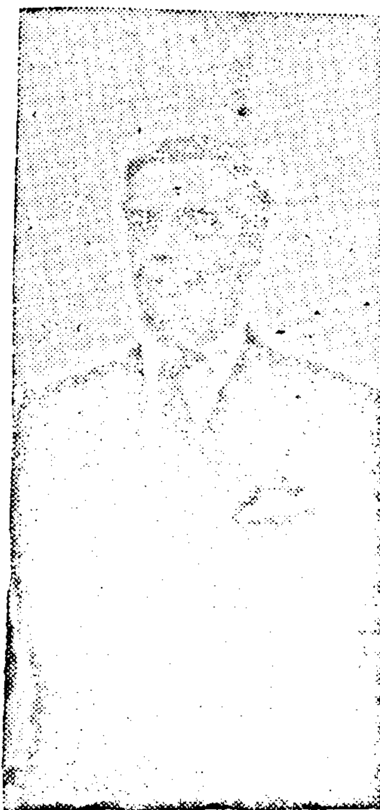
EDEN WIL CHURCHILL ALS PREMIER.

De crisis in Engeland.

De AP-correspondent **Robert Hewett** seint uit Engeland dat de conservatieve partij-leider, **Anthony Eden** gevraagd heeft om nieuwe verkiezingen te houden in Engeland, opdat **Winston Churchill** weder de functie van Premier zou kunnen bekleden, en zodoende Engeland te redden uit de wanordelijke toestand waarin het momenteel verkeert.

Bij de opening van de jaarlijkse vergadering van de conservatieve partij, verklaarde Eden, dat de politiek die socialistische regering gevolgd had, de natie verdeeld had.

Deze vergadering, de grootste die de partij ooit gehouden had, nam met algemene stemmen het voorstel aan om een nieuwe parlementaire verkiezing te houden en de Labour regering omver te werpen. Dit alles in verband met de economische crisis waarin Engeland verkeert.

ANTHONY EDEN

geen nationalisering meer.

Sir Herbert Williams, de schrijver van de resolutie, zeide tot 3000 juichende partijleden: „Tot op de dag van vandaag hebben wij een incompetente regering, één, zoals wij nog nooit in dit land hebben medegemaakt. Uit nationaal oogpunt bekeken is het des te beter dat er zo gauw mogelijk een algemene verkiezing gehouden wordt. Uit het standpunt van onze partij bezien, is het echter beter dat de verkiezing later gehouden wordt, maar het vaderland is in nood en dus moeten ze niet langer dralen.

Anthony Eden gaf een korte samenwerking van het politiek programma waarmede de conservatieven zullen proberen weder aan de macht te komen. Het hoofdpunt van het program zal zijn: „geen nationalisering meer" Hij zeide dat de Labour regering af moet zien van haar socialistisch program en slechts datgene moet trachten te volbrengen, wat ons zou kunnen helpen in onze huidige nood.

Eden zeide, dat één der punten van het conservatief program als volgt zal luiden: „Laten wij nu een vooruitstrevend, met moed bezielde leiding krijgen, die over ons land zal waken en het zal behoeden tegen eventuele gevaren" Laten wij het Kapitalistisch systeem de kopindrukken en laten wij zorgen dat onze productie met de dag toeneemt, opdat wij weinig behoeven in te voeren en zodoende onze dollars kunnen sparen.

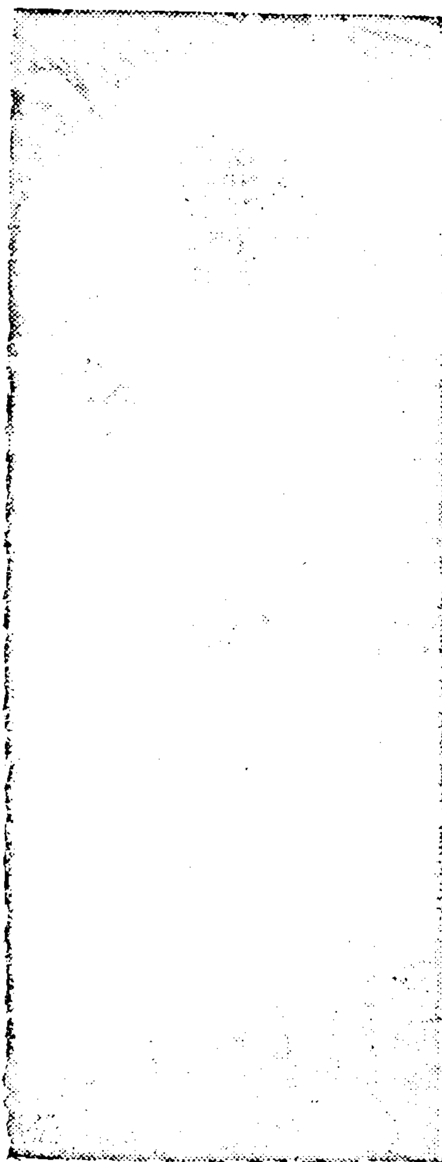
DE PLANNEN DER CONSERVATIEVEN.

De Engelse conservatieve Partij is een campagne begonnen voor het bijeenbrengen van een millioen pond sterling om daarmede de Labourregering bij de volgende algemene verkiezing te bestrijden.

Een zegsman zeide, dat men verwacht, dat het strijdfonds binnen enige weken overschreven zal zijn. De voorzitter van de Partij Lord Woolton zeide op de jaarlijkse conservatieve bijeenkomst te Brighton, dat het fonds zal gebruikt worden voor de grote strijd voor de vrijheid, die bij de volgende algemene verkiezing voor ons ligt.

De leden der bijeenkomst bevestigden met algemene stemmen hun geloof in de voorkeurstarieven voor het Britse Gemenebest. De beweegredenen der Verenigde Staten voor beperking van een eventueel begunstigde handel binnen het Britse Gemenebest werden door het conservatieve Parlementslid Oliver Stanley, een vroegere Minister van Koloniën, beschreven als steunend op geheel verkeerde gegevens. De voornaamste hoop van Engeland voor de toekomst is de door de oorlog geleden schade aan de handel binnen het Gemenebest te herstellen.

Onder enthousiast gejuich der conservatieve leden en van de bevolking der stad trok Winston Churchill naar de vergaderplaats nadat hij tevoren ereburger van de stad werd. Achter uit de zaal riep een stem: Goede oude Winnie zal zal niet lang meer duren of je zult weer terug zijn op je plaats. Churchill hield een kleine toespraak. Hij zeide o.a.: Er wordt dikwijls gezegd, dat de overwinning minder prettig is als men ze eenmaal bereikt heeft. Met tranen in de ogen verklaarde hij verder: maar ik voor mij geloof vast, dat wij erin zullen slagen na een periode van hard zoeken en na hard werken ons land weder te doen genieten van de grote erfenis, die het zich verwierf en die wij ook dachten veroverd te hebben voor alle landen der wereld.

WINSTON CHURCHILL

Ik heb het voorspeld.

CHURCHILL TOT ZIJN PARTIJGENOTEN.

Churchill zeide op de jaarlijkse bijeenkomst van de Conservatieve Partij te Brighton, dat men gereed moet zijn voor een nieuwe Nationale Verkiezing op ieder ogenblik van dit of het volgend jaar. Het berust niet bij ons, aldus Churchill, wanneer de algemene verkiezingen zullen plaats vinden, maar het is wel zeker, dat wij zeer onvoorzichtig zouden zijn als wije r niet klaar voor waren op ieder ogenblik van dit of het volgend jaar. De tijd is aan onze kant, omdat de huidige regering zonder steun en tegen de wensen van het grootste deel der natie handelt en omdat de gevolgen van het socialisme zich met de dag scherper doen gevoelen in ieder huisgezin. ...

Churchill zeide, dat de economische crisis zal niet overwonnen worden dan door de verkiezing van het nieuwe Lagerhuis. Hij zeide, dat de Labourregering niet het redelijk recht heeft de kiezers de vrije uitdrukking van hun mening op en vroegere datum te ontkennen. Dat er een verandering van publieke mening bestaat, lijkt uit de stedelijke verkiezingen en uit de grote toeneming van ons ledental. Ook blijkt dit uit de reusachtige groei van de conservatieve jeugdbeweging en uit de verbetering van onze partij-organisatie zowel plaatselijk als landelijk. Onze partij is veel sterker geworden sedert verleden jaar.

Churchill sprak hoofdzakelijk over binnenlandse quaesties en over de economische politiek van de Labourregering. Hij herhaalde echter zijn voorspelling van verleden jaar, dat het verlenen van onafhankelijkheid aan Brits Indië stromen bloed en veel leed zou brengen.

Dat ik geen ongelijk had, aldus Churchill, kunt u allen voor uzelven beoordelen. Het is ons op dat ogenblik niet mogelijk iets te doen. De lawine is aan het rollen geslagen en de dingen zijn zoals zij zijn. De gevolgen zullen zijn wat zij zijn.

Wij hebben voortdurend de buitenlandse politiek van den heer Bevin gesteund en in het bijzonder waar het een innige en broederlijke verbondenheid met de Verenigde Staten betrof. Hierop immers rust de vrede en de veiligheid van de moderne wereld. Het beroep van Churchill om verkiezingen te houden was de sterkste sedert de verkiezing van 1945.

DE KERKSTRIJD IN JOEGO-SLAVIË.

Uit Belgrado seint een AP-correspondent dat **Pater Stepiano Cek**, een Rooms Katholieke parochie geestelijke, veroordeeld is tot 6 jaar dwang arbeid, wegens medeschuldigheid aan het bloedvergieten op 24 Augustus te Lanische. Bij dit incident is één pater vermoord en een andere gewond. **Mgr. Jacob Ukmar**, prelaat van het Vaticaan, die bij dit incident ook gewond is, wordt gestraft met 1 maand dwangarbeid.

OM TIJD TE WINNEN.

Edmund A. Walsh van de Universiteit van Georgetown zeide, tot de leden van het Federale Bureau van Onderzoek, dat er weinig twijfel over bestaat, dat Rusland nu in het bezit is van de formule voor het splitsen der kernen en blauwdrukken heeft van atoombommen. Walsh, die een der Noordamerikaanse raadgevers bij het proces te Neurenberg was, zeide tot een honderdtal afgestudeerde beambten, dat de beschuldigingen van Vishinsky over oorlogshitserij in de Verenigde Staten vulgaire nonsens was en dat het allemaal een onderdeel van de Russische politiek is om tijd te winnen en steeds meer tijd.

het nieuws van vandaag

In de Uno heeft mevrouw Roosevelt de Noordamerikaanse campagne geopend om te bewijzen, dat het bij de Verenigde Staten en Rusland uiteindelijk gaat om de strijd van de vrijheid tegen het totalitarisme. Zij sprak over de vrijheid van pers en critiek, waaraan in Rusland nog wel bijna alles ontbreekt.

De Oekraine trok knap van leer tegen de Verenigde Staten en Engeland in verband met de inmenging quaestie en vond de inmenging van deze twee landen in de Griekse binnenlandse zaken zo groot, dat het twijfelt aan de wettigheid van de Griekse regering. Deze Russische Republiek gaat dus nog een stap verder dan de Russische satellietstaten. Nu is de grond gelegd om te bewijzen, dat de steun aan de guerillastrijders gerechtvaardigd is. Eerst ontkenden zij de steun, en nu is de politiek begonnen, om te bewijzen, dat een eventuele steun aan de guerilla-strijders door de Uno geprezen moet worden in plaats van gelaakt. Spaak van België had de zaak door en noemde deze redenering complete nonsens. Hij was te veel diplomaat om te zeggen, dat het bedrog en oplichterij was.

In Engeland hield de Conservatieve Partij de jaarlijkse bijeenkomst, waarop ook „good old Winnie' sprak. De oude vechtjas had tranen in zijn ogen, toen hij zeide dat Engeland gered kan worden van de ondergang, maar niet door de ondeskundige leiding van de Labourregering.

Het conservatieve Partijcongres drong aan op nieuwe verkiezingen en richtte een fonds op, dat een millioen pond sterling groot zal zijn om een eventuele verkiezingscampagne in de nabije toekomst te voeren. Fel was ook de aanval op de communisten, die gebruik maken van de toestand om het land aan de rand van de afgrond te brengen en dan toe te slaan. De mijnwerkersstaking te Grimetkorpe was volgens de conservatieven een voorspel voor een algemene staking over het gehele land. Vele arbeidersleiders zijn, zo werd beweerd, verbonden met de communisten en minstens 40 Labourleden zijn medestanders van het communisme.

In Napels had een huwelijksplechtigheid plaats, die een dramatisch verloop nam. Toen de pastoor aan de bruidegom vroeg of hij de bruid tot zijn wettige vrouw wilde nemen, klonk het vastbesloten en krachtig: Neen. Hierop nam hij meteen de benen. De bruid viel in zwijm en de familieleden van het meisje renden eveneens de kerk uit om de bruidegom te grijpen. Twee politie-agenten kwamen er bij te pas om hem te redden van de dood. Napels is het er nog niet over eens of de man een held dan wel een lafaard moet genoemd worden.

De Doelstellingen der Regering in Indonesie

Het Staatkundig Hervormingswerk gaat gestadig voort

Nederlandse Regering draagt uiteindelijk de verantwoordelijkheid voor Indonesie

Op 23 September 1947 legde Minister-President L. Beel een regeringsverklaring af, waarin hij uitvoerig de gang van zaken in Indonesië schetste, vooral in verband met de politiële actie. Het doel van deze actie werd aldus omschreven:

De Regering stelde zich ten doel: een einde te maken aan een onhoudbare noodtoestand binnen de toenmalige demarcatielijnen; een noodtoestand, ontstaan doordat de Regering van de Republiek de verplichtingen, die zij bij het sluiten van het bestand van 14 October 1946 vrijwillig had aangegaan, niet nakwam. Zij ging ondanks het bestand voort de Nederlandse troepen te bestoken, de bevolking aan te zetten tot daden van geweld tegen Nederlanders en de voedseltoevoer naar deze gebieden te blokkeren. De Regering hoopte door het opheffen van deze onhoudbare toestand, door het veiligstellen van belangrijke economische objecten en streken, door het verlenen van bijstand aan die bevolkingsgroepen, die daarom vroegen, en door beëindiging van terreur en geweldaden in de te bezetten gebieden betere voorwaarden te scheppen voor de uitvoering van het staatkundig beginselprogram, neergelegd in de overeenkomst van Linggadjati.

Deze doelstelling kon slechts een beperkt gebruik van de aanwezige militaire machtsmiddelen tot een zuiver politionele actie, begrensd zowel in omvang als in tijdsduur, rechtvaardigen. Een dergelijk ingrijpen mocht — om de woorden aan te halen, die mijn ambtgenoot Minister Jonkman op 11 Juli in deze Kamer sprak — „tot niets anders dienen dan om het onhoudbare karakter van de toestand op te heffen." Zeker zou het niet ten doel mogen hebben de vernietiging van de Republiek zelf.

Het verloop der politionele actie heeft duidelijk aangetoond, dat deze beperkte doelstelling inderdaad als richtsnoer is gehouden.

Hierna wordt uitvoerig uiteengezet de actie in de Veiligheidsraad, welke wij bij de lezers als bekend veronderstellen. Derhalve halen wij uit de zeer lange verklaring slechts het slot aan, waaruit de doelstellingen voor de verdere Nederlandse politiek in Indonesië duidelijk zijn.

Het gestelde doel was, gelijk ik U schetste, drieledig.

Voorop stond de onhoudbare toestand te beëindigen, die zich door de onverzoenlijke houding van de Republiek binnen de oude demarcatielijnen had ontwikkeld.

Welnu: het gebied waarover de politionele actie zich heeft uitgestrekt, is op zichzelf voldoende om dit doel te bereiken. Het totale, thans binnen onze controle gestelde gebied, bevat voldoende economische levensmogelijkheden voor de hele binnen dit gebied wonende bevolking. Deze bevolking verlangt echter één ding in ruil voor haar medewerking aan de vreedzame opbouw: de verzekering, dat het terreur-régime der onverantwoordelijke elementen in de Regering en in de gewapende macht der Republiek niet terugkeert.

De Luitenant-Gouverneur-Generaal heeft, daartoe uitdrukkelijk door de Regering gemachtigd, tot tweemaal toe deze verzekering gegeven. Hij heeft duidelijk de grenzen aangegeven van de gebieden, waarbinnen hij voortaan niet meer de jure, maar ook de facto het gezag zal uitoefenen en waar dus het de facto gezag van de Republiek niet meer geldt. De consolidatie in deze gebieden is inmiddels reeds begonnen. De zorg voor orde en veiligheid zal worden opgedragen aan een gemengd, voornamelijk Indonesisch politie-apparaat, hetgeen thans reeds in opbouw is. Deze consolidatie zal voortgang vinden door de opbouw van een eigen voorlopig bestuur in deze gebieden.

Het tweede punt van de doelstelling der politionele actie was: het scheppen van betere voorwaarden tot het uitvoeren van het staatkundig hervormingsplan, neergelegd in de overeenkomst van Linggadjati.

Ondanks alle moeilijkheden met de Republiek gaat het staatkundig hervormingswerk gestadig voort.

De Staat Oost-Indonesië heeft zich in korte tijd onder de goedkeuring van het eigen Parlement op het Regeringsprogram met een dynamiek, die tot voldoening stemt, verder ontwikkeld. Het binnenlandse bestuur en de politie, de zorg voor de volksgezondheid en voor het lager-, middelbaar-, opleidings- en vakonderwijs, verschillende taken en bevoegdheden, behorende tot de werkkring van de Departementen van Justitie en van Waterstaat, zijn door de Regering van deze Staat in eigen hand genomen.

Constant ook vordert de voorbereiding van de vestiging van de toekomstige Staat Borneo De daerah West-Borneo heeft door de ondertekening van het West-Borneo-statuut op 12 Mei de status van op zichzelf staand gebied met eigen bestuur verkregen en daarmede het recht om, indien met de vorming der Verenigde Staten van Indonesië en met de oprichting der Nederlands-Indonesische Unie wordt begonnen vóórdat de Staat Borneo tot stand is gekomen, met gelijke rechten als een Staat aan deze handelingen mee te werken.

In Zuid-Borneo werden de

daerah's Groot-Dajak en Borneo Tenggara op Zuid-Oost-Borneo gevormd, terwijl in Oost-Borneo op 26 Augustus jl. de eerste zitting plaats vond van de Federale Raad van Oost-Borneo. Het enige gebied, dat tot dusver ten achter gebleven is bij deze staatkundige opbouw en dientengevolge de oprichting van de Staat Borneo nog niet mogelijk maakt, omvat deafdeling Bandjermasin en Hoeloe Soengei van Zuid-Borneo, waar mede ten gevolge van terreur en intimidatie, o.m. uitgeoefend door van uit Java geïnfiltreerde T.R.I.-eenheden nog geen vrije verkiezingen hebben kunnen plaats vinden, doch waar het ogenblik nadert, waarop dit wel het geval zal kunnen zijn. Ten slotte zijn in Juli op Banka, Billiton en de Riouw-archipel raden ingesteld, die zullen optreden als Overheidsorganen en het bestuur zullen voeren over de betrokken gebieden.

De besprekingen, die in de laatste weken zijn gevoerd met de thans hier te lande vertoevende delegaties van Oost-Indonesië en de drie voornaamste gebiedsdelen van Borneo, alsmede met de vertegenwoordigers van belangrijke bevolkingsgroepen op Java en Sumatra, hebben de Regering nog eens duidelijk gemaakt hoe constructief de beginselen van Linggadjati werken, wanneer zij aan beide zijden eerlijk en loyaal worden toegepast. Ik mag daaraan wel toevoegen, dat deze besprekingen aan de andere zijde, naar ik vertrouw, nog eens duidelijk hebben gemaakt, dat de gebieden, waar zich het proces der hervorming langs de weg der vreedzame evolutie heeft voltrokken, er op mogen rekenen, dat dit proces, voor zover het van de Regering afhangt, ten snelste voortgang zal vinden. Van de zijde der Oost-Indonesische Regering is de wens te kennen gegeven om de overeenstemming, tussen haar en de Nederlands-Indische Regering verkregen en tot uitdrukking gebracht in den ordonnantie op grond der overgangswetgeving, te bevestigen in een overeenkomst. De Regering is bereid hieraan te gemoet te komen.

Ten einde deze voortgang te bespoedigen, stelt de Regering zich ten eerste voor in de naaste toekomst over te gaan tot de vorming van een centrale organisatie, die zich zal kunnen ontwikkelen tot de voorlopige federale Regering als waarover sprake is geweest in de laatste phase van de onderhandelingen met de Republiek, in de Nota der Commissie-Generaal van 27 Mei en de daaropvolgende documenten en laatstelijk in onze verklaring van 11 Augustus, welke in de Chinees-Australische resolutie van de Veiligheidsraad een plaats heeft gevonden.

Ten tweede stelt de Regering zich voor om, gelijk in de Troonrede reeds werd aangekondigd, te bevorderen door een beperkte herziening der Grondwet de mogelijkheid te openen, dat wettelijke voorzieningen ter voorbereiding van de nieuwe staatkundige structuur van het Koninkrijk op de kortst mogelijke termijn kunnen worden getroffen.

Een definitieve herziening der Grondwet kan uiteraard eerst plaats vinden, wanneer deze nieuwe structuur, door de Rijksconferentie voorbereid, als een afgerond geheel kan worden overzien. De Regering heeft besloten een onderzoek naar deze mogelijkheid op te dragen aan een beperkte commissie, waarvan de samenstelling dezer dagen bekend zal worden gemaakt.

Ten slotte meent de Regering, dat de wet op de Commissie-Generaal niet meer aansluit aan de inmiddels zozeer veranderde omstandigheden. Zij overweegt, o.m. ten einde om in de naaste toekomst de bijzonder zware taak van de Luitenant-Gouverneur-Generaal te verlichten, de instelling van een collegiaal orgaan, waarin de Luitenant-Gouverneur-Generaal zijn verantwoordelijkheid mede door anderen gedragen zal zien.

In verband hiermede hebben de beide leden der Commissie-Generaal zich bereid verklaard hun mandaat ter beschikking te stellen. De Regering zal beide heren uitnodigen haar voorshands van advies te blijven dienen.

Ik kom thans op het derde punt in het doel, dat de Regering zich bij de aanvang der politionele actie had gesteld, de Republiek als zodanig niet te vernietigen, doch voor haar de mogelijkheid open te houden om, zodra aan bepaalde voorwaarden zal zijn voldaan, alsnog in het federatieve verband naast de andere delen van Indonesië haar plaats in te nemen.

Ook aan deze doelstelling houdt de Regering vast.

Zij ziet de situatie binnen de Republiek aldus. Na een zekere tijd van opgang hebben zich in het inwendige van deze organisatie, die aanstonds als een volwaardige Staat wenste te worden beschouwd, verwordingsverschijnselen voorgedaan. Men had een gebouw geschapen, dat in alle onderdelen zwakke punten vertoonde. Uiterlijk trachtte men de volledige apparatuur van een Staat te vertonen, doch innerlijk ontbrak zowel aan het Staatsgezag als aan de administratie zeer veel. Men had een politie-apparaat, doch de misdaad hield vrij spel. Men had een Departement van Financiën, doch niemand wist bij benadering hoeveel geld er werd uitgegeven en hoeveel bankpapier in omloop was. Overal werd het bestuur doorkruist door de willekeur van gewapende groepen en de strijd om de macht tussen plaatselijke politieke leiders of bendehoofden. Twee groeperingen openbaarden zich nu. De constructief denkende leiders wilden de weg van samenwerking op basis van vrijwilligheid met Nederland.

Daartegenover stonden echter de fanatici zonder gevoel voor de juiste verhouding en de kwaadwillende elementen, die zich indertijd van de Japanse wapenen meester maakten, vóórdat de geallieerden deze hadden ingenomen en die door de Japanse geest en door eigenbelang werden geleid. Met bezorgdheid heeft de Regering waargenomen hoe deze laatste groep geleidelijk aan invloed binnen de Republikeinse Regering won. Zij heeft de hoop gekoesterd, dat het bereiken van overeenstemming in Linggadjati versterking zou brengen aan de constructieve elementen in de Republiek, die zich zeer bepaaldelijk voor het bereiken van dit resultaat hadden ingezet. Het heeft niet zo mogen zijn. De wijze, waarop tegen het einde van de onderhandelingen, toen het politioneel ingrijpen ging dreigen, verscheidenen der constructieve elementen in Djokja ter zijde werden geschoven of werden gedesavoureerd, bewees onmiskenbaar dat deze groep het onderspit had gedolven. Het is deze omstandigheid, die het hernieuwd overleg tussen Nederland en de Republiek, dat de Commissie van Drie ongetwijfeld zal willen bevorderen, vooralsnog ernstig dreigt te bemoeilijken.

De Regering realiseert zich zeer wel, dat door het optreden van de Veiligheidsraad het internationale aspect van het Indonesische vraagstuk een bijzondere belichting heeft gekregen. Deze bemoeienis heeft zich aanvankelijk tegen ons gekeerd. Thans echter heeft de wereld de gelegenheid de feiten beter te leren kennen; de consuls zullen rapport uitbrengen en de Commissie van Drie zal de toestand in ogenschouw nemen. De Regering ziet het resultaat van dit alles met vertrouwen tegemoet.

Onzerzijds zullen wij alle medewerking verlenen tot het welslagen van de arbeid zowel der consuls als der commissie, gedreven als wij worden door een eerlijk streven om middels deze goede diensten tot een reële oplossing te geraken.

De Regering wijst er echter met nadruk op, dat de thans bestaande toestand niet bestendigd kan blijven en voorts, dat het staakt het vuren bevel door de Republiek in woord en daad dient te worden toegepast. Zij spreekt de dringende wens uit, dat binnen zeer korte tijd de arbeid der commissie tot resultaten zal leiden.

Onze uiteindelijke verantwoordelijkheid voor de handhaving van veiligheid en recht ook binnen het gebied der Republiek, een verantwoordelijkheid, zelfs door de President der Republiek in zijn antwoord op de Amerikaanse aide-mémoire, waarin deze uitdrukkelijk werd gesteld, erkend, blijft uiteraard bestaan. Mochten binnen het gebied der Republiek toestanden blijven voortduren, die een gevaar vormen voor de veiligheid in het Verre Oosten, mocht daar een haard van onrust en terreur blijven bestaan, dan is Nederland er van overtuigd, dat het beter begrip zal vinden voor de taak, die ons tegenover de Verenigde Volken op haar rust: de taak om tezamen met Indonesische gezagsdragers de veiligheid te waarborgen, het recht gelding te verschaffen en de voorwaarden te scheppen voor het economisch en geestelijk welzijn der Indonesische volken en voor de duurzame samenwerking met Nederland, Suriname en de Nederlandse Antillen. Dit is echter alleen mogelijk, indien de beginselen van Linggadjati ook ten aanzien van de Republiek weer tot leven kunnen komen.

Nogmaals: De Regering blijft hopen, dat aan Republikeinse zijde de wil tot werkelijke samenwerking aanwezig blijkt. Wil de Regering der Republiek langs vreedzame weg tot oplossing van de gerezen moeilijkheden geraken, wil zij inderdaad aan de vorming van de Verenigde Staten van Indonesië deelnemen, dan zal de leiding moeten berusten bij de constructieve elementen die willen werken aan het scheppen van welvaart en rechtsorde in het Republikeinse gebied, en aan de opbouw van de Verenigde Staten van Indonesië en de Nederlands-Indonesische Unie.

Elementen, aan welke de samenwerking tussen Oost en West en tussen alle volken in de kring der Verenigde Naties ter harte gaat. Meermalen reeds heeft de Regering een beroep op deze constructieve elementen gedaan. Zij moge dit beroep thans herhalen, daarbij er op wijzend, dat de samenwerking nu meer dan ooit geboden is, en dat de goede diensten van de Veiligheidsraad een ontwikkeling in deze richting kunnen vergemakkelijken.

AGENDA

BIOSCOPEN:

WEST-END: „It happened in Brooklyn" Zat. 7 en 9.15 uur.

Zondag 10.30 a.m. en 6.30 — 8.45 uur p.m.

„Stage Coach to Monterry" Zondag 4.30 n.m.

ROXY: „Possessed" Zaterdag 7 uur en Zondag 10.30 a.m.

„Wake up and dream" Zaterdag 9 uur en Zon. 6.30 en 8.30 uur p.m.

CINELANDIA: „Duel in the Sun" Zaterdag 8.30 uur en Zondag 8.30 uur.

WIT GELE KRUIS: De dienst van wijkverpleging wordt tot en met 3 October as. waargenomen door Zuster Langemyer, Pasanggrahan, tel. 1227.

GENEESKUNDIGE DIENST.

De Dienst in het Stadsdistrict wordt waargenomen van Zaterdag 4 October 6 uur n.m. tot Zondag 5 October 8 uur n.m. door de Gouvernements-geneeskundige M. Berkenveld, Berg Altena 49, tel. No. 1395.

APOTHEKEN: Avonddiensten tot en met 10 October as. worden waargenomen door **Botica Juliana** (Punda), Julianaplein 6, tel. 2400; **Botica del Pueblo** (Otrabanda), Bredestraat 82, tel. 2218.

VAERSENBAAI: Vereniging „De West" feestavond 20.30 uur

CUROM:

Zaterdag: 18.30 Muzikale uitzending voor de Jeugd (P.); 18.50 Dinermuziek; 19.20 Uitzending in het Papiament; 19.35 De band van de week; 20.00 Nieuws; 20.15 Uitzending voor en door de strijdkrachten; 20.45 Men vraagt, wij draaien; 21.30 De wereld schrijft; 21.35 Anglo-Amerikaanse muziek, ons aangeboden door de firma La Bonanza; 22.00 Schemeruurtje; 22.25 Nieuws.

Zondag: 9.00 Katholieke kerkdienst, omlijst door orgelmuziek; 10.30 Zondagmorgenmelodie; 11.30 Protestantse morgenwijding; 12.00 Programma-overzicht; 12.05 Lunchmuziek; 12.30 Nieuws; 12.45 Lunchmuziek; 18.30 Uitzending voor de Protestantse jeugd; 18.50 Dinermuziek; 19.20 Uitzending in het Papiament; 19.35 Operettemuziek; 20.00 Nieuws; 20.15 Licht classieke muziek; 20.30 Caraibisch overzicht; 20.45 Master's Music Room; 21.30 Nocturne; 21.55 Nieuws.

Maandag: 12.05 Lunchmuziek; 12.30 Nieuws; 12.45 Master's Music Room.

SYNAGOGEDIENSTEN.

Synagoge „Mikvé Israël, Columbusstraat.

Zaterdag 4 October te 8.30 uur Ochtenddienst: te 16 uur: Jeugdbijeenkomst; te 18.15 uur: Avondgebed.

Zondag 5 October te 18.30 uur: Avonddienst van het Slotfeest.

Maandag 6 October te 8.30 uur: Ochtenddienst Slotfeest — Gebed voor regen.

BEURSNOTERINGEN.

Conversielening 99⁷/₁₆, Koninklijke 447¾, Unilever 302, Philips 383, Aku 180⅝, Ned. Scheepvaart Unie 188¼, H.V.A. 226½, Delimy 158½, Amsterdamrubber 143¼. Kopers waren williger.

CINELANDIA — ZATERDAG 8.30 — ZONDAG 8.30 — MAANDAG 8.00

Na voor twee avonden voor geheel uitverkochte zalen gedraaid te hebben brengen wij U weder:

DE TOP-PRESTATIE VAN DEN BEKWAMEN FILM-PRODUCENT

DAVID O. SELZNICK

welke een reeks grote sterren op het doek brengt, allen, zonder uitzondering zich op sublieme wijze kwijtend van hun taak:

„DUEL IN THE SUN"

Gregory PECK als Lewt McCanles — Jennifer JONES als Pearl Chavez als — Joseph COTTEN Jesse McCan'es

bijgestaan door:

LIONELL BARRYMORE — HERBERT MARSHALL — WALTER HOUSTON — CHARLES BICKFORD — LILLIAN GISH

De film waar Curaçao al zoolang op gewacht heeft!

Opgenomen in prachtige natuurlijke kleuren, die een weergave is van het filmtoneel waarin dit verhaal zich afspeelt!

Een film van zeer hoog gehalte!

f. 1.25 — 0. 75 — Geen kinderen.

ZATERDAG OM 6.30 N.M. De boeiende film, boordevol actie en avonturen: „CYCLON PRARY RANGERS" met de koning der Cowboys: DAVE O'BRIEN. Het Wilde Westen..... wilder dan ooit! f. 1.00 — 0.50 Kinderen halve prijs.

ZATERDAG OM 6.30 N.M. BUSTER CRABBE boekt een nieuwe succes in de grote actie-film: „HIS BROTHERS GHOST". Adembenemend, spannend van de eerste tot de laatste scène. Amusement voor jong en oud! f. 1.00 — 0.50 Kinderen halve prijs.

ROXY - THEATER

ZATERDAG — 9.00 N.M. ZONDAG — 6.30 & 8.30 N.M.

Uw schoonste dromen worden werkelijkheid!

Als Fox U brengt een vlotte film waarin stemming zit!

JOHN PAYNE — JUNE HAVER

in

„WAKE UP AND DREAM"

Spaanse tekst

Een frisse, vrolijke, gezellige „Musical" boordevol pittige liedjes, opgewektheid en jeugdige levenslust! Medewerkers CHARLOTTE GREENWOOD — CONNIE MARSHALL — JOHN IRELAND

Een romantisch leuk filmverhaal! Een film, die U zeker bekoren zal! Opgenomen in prachtig TECHNICOLOR! f. 1.25 — 0.75 OM 7 & 6.30 kinderen boven 12 jr. toegelaten.

ZATERDAG OM 7.00 N.M. ZONDAG OM 10.30 V. M. Het machtigste drama van Warner Bros. „POSSESSED" Spaanse tekst. Een diep-aangrijpende film welke op meesterlijke wijze vertolkt wordt door: JOAN CRAWFORD, VAN HEFLIN, RAY. MASSEY. Weergave van een teder onderwerp Een nieuw succes voor Joan! Onmisbaar voor U! f. 1.25 — 0.75 Geen kinderen.

ZONDAG OM 4.30 N.M. Een nieuw succes voor: BUSTER CRABE in de grote actie-film, waarin U van het begin tot het einde geboeid zal zijn door haar spanning. „GANGSTERS DEN" Adembenemend! Spannend van de eerste tot de laatste scène! Een film van mannenmoed en onverschrokkenheid, vertolkt door de favoriet van jong en oud: BUSTER CRABBE intrige! Haat! Mysterie! Kinderen de helft.

The Rosary Flowershop

Concordiastraat 1

(Naast de Pastorie van Pietermaai)

Heeft pas ontvangen:

VERSE BLOEMEN.

Te Koop aangeboden.

Een STUDIEBAKER zo goed als nieuw 26000 Km. gereden. Te bezichtigen Pieter's Autoshop.

PLANTERSRUST 40 TEL 2015

Wijzigingen en aanvullingen Dienstregeling West-Indie

Met ingang van 6 October a.s. zullen de volgende wijzigingen en aanvullingen in de Westindische dienstregeling plaatsvinden:

BARRANQUILLA — SAN JOSE Woensdags en Zaterdags
vertrek Curaçao 05.30 — aankomst San Jose 11.30
vertrek San Jose 12.15 — aankomst Curaçao 21.45.

ST. MAARTEN — ST. KITTS Dinsdags
vertrek Curaçao 09.10 — aankomst St. Maarten 13.15; St. Kitts 14.15
vertrek St. Kitts 15.00; St. Maarten 16.10 — aankomst Curaçao 19.00

PORT OF SPAIN — PARAMARIBO Maandags, Woensdags, Zaterdags
vertrek Curaçao 06.00 — aankomst Port of Spain 10.00; Paramaribo 14.35
vertrek Paramaribo 15.30; Port of Spain 18.40 — aankomst Curaçao 21.15

MARACAIBO dagelijks
vertrek Maracaibo 10.15; Aruba 12.00 — aankomst Curaçao 12.40 uitgaand van Curaçao ongewijzigd.

ARUBA dagelijks
vertrek Curaçao 19.30 — aankomst Aruba 20.05 (dienst 90)
vertrek Aruba 20.30 — aankomst Curaçao 21.10 (dienst 91)

BONAIRE dagelijks behalve Zondags
vertrek Curaçao 11.00 — aankomst Bonaire 11.30
Vertrek Bonaire 12.00 — aankomst Curaçao 12.30

CORO — LAS PIEDRAS
Maand, Woensd, Vrijdag vertrek Curaçao 16.00 — aankomst Coro 16.35; Las Piedras 17.25 Dins., Donderd., Zaterd. vertrek Las Piedras 09.05; Coro 10.00 — aankomst Curaçao 10.35 Locaal, commercieel vervoer tussen Coro en Las Piedras niet toegestaan.
DEZE DIENST ZAL WORDEN UITGEVOERD BEHOUDENS GOEDKEURING VAN HET VENEZOLAANSE GOUVERNEMENT

De overige diensten blijven ongewijzigd.

Volledige inlichtingen verstrekken onze agenten:
S.E.L. Maduro & Sons Inc., De Ruyterplein 1 — Tel. 1206
Koninklijke Nederlandsche Stoomboot Maatschappij N.V. Breedestraat 39c — Tel. 1240
Passagekantoor KLM, Hendrikplein — Tel. 1020

KONINKLIJKE LUCHTVAART MAATSCHAPPIJ N.V.

Ik hou van levertraan maar in Scott's Emulsion

Scott's Emulsion is 'n goed middel voor opgroeiende meisjes. Het is zeer aanbevolen tijdens de jeugd.

Door de aangename smaak is het veel gemakkelijker in te nemen dan gewoon levertraan.

ONS KONINKRIJK

PRINSES JULIANA REGENTES.

Voor gezondheidstoestand Koningin geen ongerustheid.

Een regeringscommuniqué meldde gisteren dat H.M. de Koningin tijdelijk het gezag zal neerleggen wegens gezondheidsredenen. Gedurende die periode zal H.K.H. Prinses Juliana als regentes voor het Koninkrijk optreden. Hiertoe zal eerstdaags in de vergadering van de Staten-Generaal een wetsontwerp aanhangig worden gemaakt, waarin met toepassing van artikel 43 der grondwet, de gelegenheid wordt geopend, dat Hare Majesteit, zodra haar gezondheid daartoe aanleiding geeft, de uitoefening van het koninklijk gezag zal neerleggen. Nadrukkelijk wordt echter medegedeeld dat voor ongerustheid voor de gezondheid van onze vorstin geen aanleiding bestaat, doch de zware zorgen waarin ons Koninkrijk momenteel zich bevindt, zijn Haar niet onopgemerkt voorbijgegaan.

H. M. de Koningin, die op 31 Augustus jl. 67 jaar oud geworden is, heeft een korte aanval van bronchitis te verduren gehad, zodat volkomen rust door de behandelende geneesheren voorgeschreven werd. Om deze redenen kon H. M. de Koningin ook de Staten-Generaal in September niet openen.

In regeringskringen verluidt het bericht, dat het regentschap van Prinses Juliana slechts voor een periode van 6 tot 10 weken zal duren.

Het nieuws van het tijdelijk neerleggen van de regeringsbevoegdheid van H. M. de Koningin, maakte in Nederland het onderwerp van besprekingen uit. Zelfs ging men zo ver te beweren, aldus een Aneta-bericht, dat H. M. de Koningin voorgoed afstand zou doen van de regering ten behoeve van haar dochter; maar deze berichten werden unaniem door de Nederlandse dagbladpers tegengesproken.

DE DOOPPLECHTIGHEID VAN PRINSES MARIJKE.

Bij de doopplechtigheid van H.K.H. Prinses Marijke op 9 October as. in de Domkerk te Utrecht, zal van de buitenlandse gasten aanwezig kunnen zijn Groothertogin Charlotte van Luxemburg. De kroonprins van Zweden is verhinderd, daar hij te gast is van de Koning van Denemarken. Mevrouw Churchill zal het Engelse volk vertegenwoordigen, het lag in de bedoeling dat Winston Churchill zou komen, deze is ook verhinderd.

Behalve de Koningin, de drie Prinsesjes, Beatrix, Margriet en Irene, zullen ook aanwezig zijn Prinses Armgard en Prins Aschwin, de moeder en broer van Z.K.H. Prins Bernhard.

Naar aanleiding van het rumoer, dat in verschillende Nederlandse dagbladen vroeger is ontstaan, omtrent de persoon van Prins Aschwin, tekens het Ministerie van Justitie aan, dat Prins Aschwin niet als een vijandelijk Duitser kon beschouwd worden.

De Prins, aldus gaat het Ministerie van Justitie verder, heeft actief deelgenomen aan het verzet en nam een vooraanstaande plaats in bij het ondergronds werk in Berlijn. Hij voorzag Prins Bernhard regelmatig van materiaal, dat langs diplomatieke wegen aan de Britse Intelligence Service toegezonden werd.

RONDE TAFEL CONFERENTIE OP 12 OCTOBER.

Volgens het dagblad „Batavia" zal op 12 October de Rondetafel conferentie van de Verenigde Staten van West-Java in Bandoeng een aanvang nemen. Op deze conferentie zal voornaamste punt van bespreking onder meer zijn de vraag of West-Java een afzonderlijk gebiedsdeel zal vormen hetzij geheel zelfstandig in federaal verband of deel uitmakend van een groter staatkundig geheel.

De burgerautoriteiten te Batavia hebben een bevel uitgevaardigd, waarbij het aan alle dagbladen verboden is de militaire communiqué's te publiceren van de Indonesische Republiek.

NIEUWE STIJGING IN HET VERVOER DER K.L.M.

De vervoercijfers van het Westindisch Bedrijf der KLM over Augustus 1947 vertonen over het algemeen een aanzienlijke vooruitgang ten opzichte van de maand Juli.

Hoewel in Augustus ruim 7000 km minder gevlogen werd dan in Juli liep het aantal passagierskilometers met bijna 1 millioen op, nl. van 4.240.943 tot 5.206.034. Het aantal verkochte tonkilometers steeg van 584.300 tot 702.109.

Van de volgende cijfers vertoonden het aantal passagiers, kilogrammen vracht en overbagage eveneens een stijging.

Passagiers. Augustus 1947 8.114; Juli 1947 6.747.

Vracht in kg. (lijnvluchten) Augustus 1947 84.783; Juli 1947 74.220.

Post in kg. Augustus 1947 5.746; Juli 1947 6.204.

Overbagage in kg. Augustus 1947 27.709; Juli 1947 27.207.

De passagiersbezetting steeg met 13.9%.

ONDERDRUKKING EN VERZET.

Boeken plaatsen ons in een andere hogere wereld en doen ons geloven, dat het leven een wonderdroom is. Het is bij het lezen van deze regelen van de dichter Willem Kloos, dat we de inhoud van zijn gezegde beter leren begrijpen als we ons tot recenseren zetten van de tweede aflevering van „Onderdrukking en Verzet", een magistrale uitgave van J. M. Meulenhoff te Amsterdam.

Want dit werk beoogt niets meer of minder dan ons een historisch overzicht geven van het gebeurde in vijf jaren van wrede bezetting; een overzicht, dat duidelijk voor de geest gebracht wordt door de feiten te beschouwen in groot verband.

Zo is er een belangrijke plaats ingeruimd voor de behandeling van de binnen- en buitenlandse politiek van voor Mei 1940. En dit was nodig, want hoe kunnen we de feiten beoordelen, indien we de voorgeschiedenis niet kennen? En met de meest gefundeerde objectiviteit wordt de lezer vetrouwd gemaakt met begrippen, en toestanden die reeds door de snelheid, waarmede de tijd en vooral de vijf jaren van oorlog aan het mensdom is voorbijgevlogen, in het geestelijk vergeetboek zijn geraakt. Zo zien wij de achtergrond van de opkomst van de N.S.B. een lijst van literatuur is opgenomen die geraadpleegd kan worden indien men zich voor een of ander onderdeel in het biezonder interesseert. Het is een werk, dat in niet een boekenkast mag ontbreken.

„BENELUX" NAAR AMERIKA.

Een delegatie van „Benelux" zal as. Zaterdag per „Queen Mary" naar Amerika vertrekken om besprekingen te voeren met twee voorname graanexporteurs in Amerika en Canada. Het Ministerie zal ook stappen ondernemen om het rantsoeneringsniveau in Nederland en België op gelijk peil te brengen.

RUSLAND NIET UITGENODIGD.

De Noordamerikaanse legerautoriteiten berichten dat de Russische militaire attaché's niet zijn uitgenodigd tot bijwoning van de demonstraties te Aberdeen—Maryland. Dit wegens het feit dat de Noordamerikaanse militaire attaché's te Moskou bij een eensgelijke demonstratie in Rusland zijn uitgesloten. De Aberdeen-demonstratie wordt jaarlijks gehouden door de artillerie van het leger om het opereren met de nieuwe wapens te demonstreren.

Bij de demonstratie van gisteren waren de militaire attaché's van andere mogendheden aanwezig alsmede over de 2500 Noordamerikaanse industriëlen, officieren van land-, zee- en luchtmacht en niet te vergeten de journalisten.

De Sovjets militaire attaché's alsmede de Russische persmannen, die verleden jaar waren uitgenodigd, waren gisteren niet aanwezig.

Toen de leden van de pers hiermede in verband de legerofficieren ondervroegen, antwoordden laatstgenoemden:

„Sinds de Noordamerikaanse militaire attaché bij dergelijke demonstraties in Rusland zijn uitgesloten, hebben wij de Sovjet militaire attaché niet uitgenodigd."

Dit is de eerste maal, dat het leger de discriminatie van zijn attaché's in Moskou beantwoordt.

Persoonlijkheden, die in nauw contact staan met verbindingsofficieren te Washington en Moskou wisten aan verslaggevers te vertellen dat deze handelswijze van Amerika de vriendschapsband tussen Amerika en Rusland niet hechter zal maken.

In Amerika hebben de Russen de vrijheid zich over het gehele land te bewegen zonder één of andere gouvernementen instantie hiervoor verlof te moeten vragen, terwijl de Noordamerikaanse militaire attaché's in Rusland onder toezicht staan van de Russische regering.

CONFERENTIE TE LONDEN BIJEEN.

Op de conferentie te Londen ter bespreking van de toekomst van het Italiaanse koloniale Keizerrijk, werd Sir Noël Charles van Engeland tot voorzitter gekozen. Men kwam overeen het voorzitterschap wekelijks onder de vier landen te rouleren. De agenda werd door de Engelse leden voorgesteld. Er staat ook in, dat de belanghebbende partijen zullen gehoord worden en dat er commissies van onderzoek naar de vroegere koloniën zullen gestuurd worden. Frankrijk en de Verenigde Staten waren het eens met het Britse voorstel. Rusland zal zijn mening aanstaande Maandag geven.

HET MARIAAL CONGRES IN ARGENTINIË.

De Paus ontving een commissie van tien Prelaten en lekendignitarissen, die de pauselijke commissie vormen bij het Argentijns Nationaal Mariaal Congres te Luyan bij Buenos Aires. De groep die morgen vertrekt, wordt geleid door Monseigneur Paolo Krieg, Apostolisch Pronotarius. Zij zullen zich te Santiago voegen bij Luis Cardinaal Copello, Aartsbisschop van Buenos Aires, die Pauselijk legaat is op het Congres.

DEENSE KAMER ONTBONDEN.

De Tweede Kamer van het Deense Parlement stemde met 80 tegen 66 stemmen voor een motie van wantrouwen in de regering. De motie werd ingediend door de radicale linkse partij, die de minister-president Knud Kristensens zijn houding verweten ten aanzien van de quaestie Sleeswijk-Holstein. Koning Frederik IX ontbond de Kamer op verzoek van Kristensens, die aan zal blijven tot na de verkiezing. De Parlementszitting werd per radio uitgezonden.

MOUNTBATTEN WERD ANGLICAAN.

Bekend werd, dat de Aartsbisschop van Canterbury onlangs formeel Philip Mountbatten opnam in de Kerk van Engeland. De plechtigheid geschiedde in het Lambeth paleis. Philip Mountbatten was lid van de Grieks Orthodoxe Kerk. ... ...

RUSLAND LAAT ZE NIET BINNEN.

Izvestia verklaarde, dat momenteel verschillende leden van het Noordamerikaans Congres op reis zijn en zich mengen met de interne aangelegenheden van vreemde mogendheden.

In een commentaar op de houding, die Rusland ten opzichte van deze reizigers had aangenomen, door hen geen visa te verschaffen, zeide Izvestia: „De Sovjet Unie is niet een land dat zich laat investigeren door Amerikaanse Senatoren."

SOCIALISTEN PROTESTEREN.

De socialistische eenheidspartij in Berlijn protesteerde tegen de parlementaire verkiezing, die as. Zondag in het Saargebied gehouden zal worden. De partij verklaarde dat een groep „verraders" doende zijn het Saargebied weer onder Frans beheer te brengen, wat in strijd is met de internationale wet. Het nieuw parlement zou de nieuwe Constitutie wel of niet aannemen en zodoende het Saargebied de onafhankelijkheid geven.

INNIGE SAMENWERKING BINNEN AMERIKA.

George Messersmith, vroeger assistent Staatssecretaris, hield gisteren een toespraak tot het Internationaal College of dokters, waarbij hij een beroep deed op alle landen van het Westelijk halfrond om op te houden met stenen te gooien en de vriendschapsbanden met elkander nauwer aan te halen.

Messersmith zeide, dat wij allen geleerd hebben, dat wij een vriend niet kunnen verwaarlozen en tegelijk hem als vriend kunnen behouden.. Wij kunnen onze vrienden onder de Amerikaanse Republieken niet verwaarlozen.

Wat onze Zuidamerikaanse vrienden betreft moeten zij hun vrees en wantrouwen vergeten en wij zullen onze neerbuigende vriendelijkheid moeten vermijden, die onze houding zo dikwijls kenmerkt. Alhoewel de bijzondere toestanden in Europa en Azië de eerste zorg zijn van de Verenigde Staten, moeten wij toch de probleem van onze buren niet vergeten. Een innige samenwerking tussen de Amerikaanse Staten uit politiek-, sociaal- en verdedigingsoogpunt zal een der strengste bolwerken vormen, waarop de Uno kan rekenen bij de vestiging van een blijvende vrede.

ANDERSON OVER DE LANDBOUW.

De secretaris van het Departement van Landbouw, Anderson, maakt bekend, dat voornoemd departement het kopen van graan, rechtstreeks van de boeren in overweging neemt. Dit wordt gedaan om een stijging van de graanprijzen tegen te gaan en te behoeden tegen een speculatie om Europa meer te helpen.

Van her en der

RONDOM HET ITALIAANS KEIZERRIJK.

De vertegenwoordigers van de vier grote mogendheden, nl. de Verenigde Staten, Groot Brittannië, Rusland en Frankrijk, waren gistermiddag om 2 uur in vergadering bijeen gekomen om besprekingen te voeren met betrekking tot de toekomst van Italië.

Bevin had een boodschap gestuurd naar de eerste officiële zitting van de conferentie, waarin hij vroeg spoed te zetten achter de onderzoekingen, die verricht moesten worden en die zich uitstrekten in de gebieden van Somali, Cyrenaica en Tripolitania.

Bij de opening van de conferentie zeide Sir Noel Charles, de Britse afgevaardigde, dat Bevin van mening was, dat, hoe eerder de waarnemers hun instructies ontvingen om een begin te maken met deze onderzoekingen, hoe beter het zal zijn. Met het geallieerde vredesverdrag voor Italië, hadden de vier grote mogendheden één jaar de tijd om vast te stellen wat de bezittingen van Italië zouden zijn in Afrika.

Met dit vredesverdrag zou Italië de heerschappij herkrijgen over het territorium, dat het vroegere keizerrijk vormde. De onafhankelijkheid van Ethiopië werd reeds herzien, terwijl de Dodecanesische eilanden aan Griekenland werden afgestaan.

De vergadering werd om 1 uur middernacht gesloten. Men verwacht, dat de delegaties afzonderlijke persconferenties zullen houden.

De studie der delegaties behelst drie phasen, t.w. een technische-, een theoretische- en een practische studie der toestanden van de koloniën.

POLITIEKE CRISIS IN BRITSE ZONE.

De Duitse politici wisten te vertellen dat in de Britse Zone vermoedelijk een politieke crisis zal uitbreken, indien de volgende week de nieuwe Noordamerikaanse en Britse plannen voor wederopbouw, bekend gemaakt zullen worden.

In de Noordamerikaanse zone worden honderden blaadjes verspreid waarop de Duitsers aangehitst worden om de orders van de militaire regering te saboteren.

Een zegsman van de Noordamerikaanse militaire regering te Berlijn zeide dat de Russen met hun Communistische propaganda West Duitsland hebben geïnvadeerd.

De Russen zenden 10.000 exemplaren van hun grootste dagbladen naar de meest strategische centra zoals: Munchen, Neurenberg en Frankfort. Het is juist twee weken geleden dat er een overeenkomst was gesloten voor vrije uitwisseling van dagbladen tussen de vier zone's.

CURAÇAO

AUTOONGEVAL MET DODELIJKE AFLOOP.

In de nacht van Donderdag op Vrijdag, even na het middernachtelijk uur, is op de hoofdweg nabij het radiostation bij Groot-Kwartier een ernstig auto-ongeval gebeurd, dat een tragische afloop had. In een botsing tussen een autobus van de A.B.C. en een huurauto is daarbij de chauffeur van de huurauto, de 25-jarige M.T. om het leven gekomen.

De politie heeft de zaak in onderzoek, want omtrent de oorzaak tast men nog volkomen in het duister, hoewel men sterk het vermoeden heeft, dat de scherpe autolichten oorzaak zijn van dit tragisch gebeuren.

De bus kwam vanuit de richting Rio Canario, toen van de andere kant de huurauto aankwam. De beide wagens raakten elkaar aan de linkerzijde, waarbij als toevallige samenloop van omstandigheden de „strip" van het achterste gedeelte van de bus losraakte en via het spatbord en de voorste deur in de coupé boorde en de chauffeur dusdanig verwondde, dat hij kort daarop aan de bekomen verwondingen is overleden.

Een andere inzittende liep daarbij minder ernstige verwondingen op aan zijn arm. De materiële schade was gering.

SCHEEPSBERICHTEN.

3 October.

San Juan van La Guayra; Santa Cruz van Pto. Cabello; George H. Pendleton van New York; Santa Cruz naar Havana; George H. Pendleton naar Pto. La Cruz.

VOLLE MELK VOOR............

Als een welkome vriend hebben wij gisteren op de redactie mogen begroeten een proefje van „Nutricia"'s gesteriliseerde melk. In busjes van 433 gram inhoud, voorziet deze melk in een grote behoefte. Daar deze melk gesteriliseerd is, behoeft zij niet meer te worden gekookt en is zij gelijkwaardig aan verse volle melk, geschikt zowel voor huishoudelijk gebruik als voor zuigelingenvoeding. De waarde van het laatste begrip is voor de moeders van meer practisch belang, dan voor ons. Wij hebben de proef — in letterlijke zin — genomen in de koffie. Deze gesteriliseerde volle melk, bereid zonder toevoeging van enige conserveermiddel, doet het en zal haar weg in het leven ongetwijfeld wel vinden. Het is een echt Nederlands product.

VOLKSUITVOERING.

Maandagavond zal het Curaçaos Philharmonisch Orkest een volksconcert geven onder leiding van Ir. U. Driebergen. Hetzelfde programma van enige weken wordt uitgevoerd, o.a. werken van Haydn, Mozart en Beethoven. De toegangsprijs is op ƒ 0.50 gesteld, zodat eenieder van dit concert kan genieten.

De heer R. Boskaljon zal dit maal als luisteraar in de zaal zijn orkest horen spelen.

VOOR DE ZEELIEDEN.

Op Rozenkrans-Zondag, morgen dus, zal er in de kathedrale kerk Sta. Anna een plechtig H. Misoffer door de Havenaalmoezenier worden opgedragen voor het geestelijk en tijdelijk welzijn van het Apostolaat ter Zee, alle zeevarenden, de leden en medewerkenden.

Na de kerkdienst is er een reunie en koffietafel in het Zeemanshuis.

Duitse scheepsbouwindustrie met ondergang bedreigd

Een plan om voor buitenlandse rekening te bouwen

Het lede ogen volgen Rotterdam en Antwerpen de Amerikaanse en Engelse schepen, die langs de gehavende rotsen van Helgoland de Weser en de Elbe opstomen en aan de kaden van Bremen en Hamburg de goederen ten behoeve van de Duitse bevolking en de bezettingstroepen lossen. Weliswaar is een regeling tot stand gekomen op grond waarvan 1 millioen ton goederen via de havens van Amsterdam en Rotterdam en 700.000 ton via de Belgische havens naar Duitsland zullen worden ingevoerd, maar dit „begin van een geregeld verkeer" moet met zware financiële offers worden betaald, aangezien de Nederlandse en Belgische regeringen voor de kosten van het vervoer naar Duitsland voorlopig tevreden moeten zijn met een creditering op „uitgestelde rekening" ten laste van Duitsland.

Deze verderingen op een twijfelachtige schuldenaar zullen er nauwelijks toe kunnen bijdragen de financiële grondslag van het Belgisch-Nederlandse transportwezen te versterken. Het bereikte resultaat zou ten hoogste kunnen worden opgevat en begroet als een voorbereiding van een later normaal transportverkeer. De Belgisch-Nederlandse havenbedrijven, die door de oorlog en onder de bezetting te lijden hebben gehad en ook nu nog de funeste gevolgen ondervinden van de algemene ontreddering op het gebied van de internationale handelsscheepvaart, verkeren in een verre van benijdenswaardige positie en het ware niet meer dan billijk als bij de reorganisatie van de wereldscheepvaart bizondere rekening zou worden gehouden met hun noden. De algemene constellatie is evenwel van die aard, en de belangen van Amerika en Engeland schijnen te verlangen, dat er een voorkeur blijft bestaan voor de keuze van de Noordduitse havens als invoercentra.

Ook voor de opbouw van het Westduitse industriegebied zou het trouwens wenselijk zijn. Hamburg en Bremen als goed-functionnerende zeehavens in stand te houden. En het is met het oog op de toekomstige taak der beide steden, dat de huidige toestand der haveninstallaties van Hamburg en Bremen in het middelpunt staat van discussies tussen Duitsers onderling en internationale scheepvaartkringen. Het ligt voor de hand, dat de Hamburgers zelf met de grootste zorg op concrete resultaten dezer besprekingen wachten, aldus De Gooi en Eemlander.

Beter een half ei dan een lege dop.

Zoals men weet, is in de declaratie van Potsdam de Duitse scheepsbouw aan banden gelegd en de bouw van zeeschepen verboden. Dit verbod berustte op het feit, dat het bouwen van zeeschepen tot het oorlogspotentieel van een land werd gerekend, waarbij onuitgesproken waarschijnlijk ook de vrees voor concurrentie een rol heeft gespeeld. Het voorbarig besluit van Potsdam wreekt zich thans. Aan de ene kant streeft men ernaar de reeds danig besnoeide Duitse havencapaciteit tot nader order in tact te houden en aan de andere kant heeft men door de uitschakeling van de grote werfindustrie Hamburg en Bremen beroofd van één der belangrijkste bronnen van welvaart.

Hamburg bezat 28% van de totale Duitse werfcapaciteit, Bremen 14%. Reeds tijdens de oorlog zijn door de bombardementen der Anglo-Amerikaanse luchtvloten aanzienlijke verwoestingen aangericht, terwijl in na 1945 door demontage en afbraak het prestatievermogen der Noordwestduitse scheepsbouwindustrie nog verder is verminderd. De enorme werven van Blohm & Voss te Hamburg zijn vernield en de Weserwerven te Bremen zijn gesloopt en weggevoerd. Van de 35.000 man, die voor de oorlog op de werven langs de Elbe werkten, zijn er nog 10 tot 12.000 over, terwijl hun werktijden nog slechts 60% van vroeger bedragen.

Doch ook dit niveau zal, volgens de Duitse scheepsbouwers, niet lang gehandhaafd kunnen worden, als er geen verandering komt in de voorschriften der militaire bezettingsautoriteiten. „De Duitse scheepsbouwindustrie is — zo verklaren zij — ten ondergang gedoemd, als de besluiten van Potsdam niet worden herzien".

Voor de reparatie der buitenlandse zeeschepen, die Hamburg en Bremen aandoen, zijn overeenkomstige dok- en werfinstallaties nodig met een steeds gereedstaande staf van ingenieurs en een permanent leger van vakarbeiders. Een groot werfbedrijf is echter niet winstgevend en kan niet blijven bestaan, als het uitsluitend is aangewezen op de inkomsten van reperaties, die in ongeregelde tijdsafstanden voorkomen. De grondslag een bloeiende werfindustrie is en blijft de bouw van nieuwe schepen.

Labyrint van vragen.

Hier doet zich dezelfde moeilijkheid voor, die ook bij de oplossing van het probleem der Roerindustrie de bevoegde autoriteiten zo veel hoofdbrekens kost. Hoe kan men het bedrijf uitbreiden en rendabel maken, de capaciteit herstellen en de productie verhogen zonder tegelijkertijd een Duitse concurrentie in het leven te roepen en het Duitse oorlogspotentieel te bevorderen? Het zal voornamelijk het zoeken zijn naar een uitweg uit dit labyrint van vragen, dat bij de gesprekingen over de politiek ten opzichte der Duitse zeehavens aanleiding zal geven tot hartstochtelijke betogen. Vooral als bij die besprekingen de declaratie van Potsdam, die om begrijpelijke redenen is ontstaan onder de invloed van zakelijke argumentaties èn gevoelsoverwegingen, tot uitgangspunt zal worden gekozen, zal het bezwaarlijk zijn een bevredigende oplossing te vinden.

Reeds verkeren tal van Noordwestduitse werven in financiële moeilijkheden. Weliswaar zijn een bouwprogramma voor schepen van maximaal 1500 br. reg. ton tot een gezamenlijke scheepsruimte van 15.000 br. reg. ton (ter aanvulling van de vloot van kustvaartuigen) en een bouwprogramma voor vissersvaartuigen goedgekeurd, maar zelfs al zouden voldoende arbeiders ter beschikking staan en al zou voldoende materieel voorhanden zijn, dan zou daarmede bereikt kunnen worden, dat de kleinere en middelmatige bedrijven in gang blijven, voor de grote werven van Hamburg en Bremen ware dit geen oplossing. De Duitse scheepsbouw stelt derhalve voor, de bouw van zeeschepen voor buitenlandse rekening toe te staan, de scheepsbouw tot export-industrie te verklaren en een exportcontrôle er voor te laten zorgen, dat geen dumpingsprijspolitiek wordt gevoerd.

Beter een half ei dan...

Het Duitse plan lijkt wellicht eenvoudiger dan het in werkelijkheid is. De Duitse scheepsbouw is, evenals elke andere grote industrie, afhankelijk van de levering van grondstoffen, die of uit het buitenland moeten worden ingevoerd en deviezen kosten, of uit bezettingszones moeten komen, waarvan de grenzen dikwijls moeilijker zijn te overschrijden dan bergketens.

Niettemin: er bestaat overal ter wereld en niet het minst in die landen, die vroeger op het gebied der scheepvaart vooraanstonden, een groot en nijpend gebrek aan scheepsruimte, terwijl de capaciteit van de wereldscheepsbouw, die theoretisch op bijna 8 millioen bruto registerton per jaar wordt geschat, wegens gebrek aan arbeidskrachten en materieel in de practijk slechts ongeveer de helft bereikt. Waarom zouden de gesloken koopvaardijvloten, die eens de havens van Nederland en België vulden, niet ten dele aangevuld worden met schepen, die op Duitse werven kunnen worden gebouwd? Zou het niet mogelijk zijn ter compensatie van de 4 millioen gulden, zijnde de jaarlijkse vordering van België en Nederland op Duitsland welke ontstaat uit het vervoer van goederen van de Noordzeehavens naar de Duitse Rijnbestemming, scheepsbouworders in Hamburg en Bremen te plaatsen? Tegenover de vele bezwaren, welke wellicht in verband met deze transactie worden geopperd, kan worden herinnerd aan het oude spreekwoord: „Beter een half ei dan een lege dop".

ingezonden

buiten verantwoordelijkheid der Redactie

„La Union" bevat een artikel getiteld „Op Parera staan huizen", (overgenomen in de Amigoe van 30 September) waarin aan het Gouvernement wonderlijke praktijken verweten worden.

De schrijver van dit artikel volgt de bekende weg: hij vertelt met veel nadruk welke geruchten hij vernomen heeft, maakt terloops de opmerking, dat hij niet zeker weet of dit alles waar is, doch heeft niettemin de vrijmoedigheid om zijn krasse conclusies te trekken.

Het is nodig dat tegenover deze fantasie de nuchtere waarheid wordt gesteld.

Wij willen daarom de verwijten, stuk voor stuk bespreken.

1. Het Gouvernement van Curaçao bouwt momenteel huizen, doch doet dit met de bekende „snelheid", die beneden de snelheid der stijging van de woningnood blijft, aldus het artikel.

De waarheid is, dat het Gouvernement zich de volkshuisvesting heeft aangetrokken, dat het op dit punt doet, hetgeen onder de omstandigheden, waarin de wereld en Curaçao in het bijzonder verkeren, mogelijk is. Het is ons niet bekend, dat de woningnood reeds in enig land, dat zich ontwikkelt met een snelheid zoals Curaçao, overwonnen is.

Het Gouvernement acht zich niet geroepen om voor particulieren, die niet in aanmerking komen voor een volkswoning, huizen te bouwen. Het tracht slechts in de ergste nood van zijn ambtenaren te voorzien, doch gaat lang niet zo ver als verschillende particuliere maatschappijen.

2. Het artikel beweert, dat het Gouvernement zeer veel geld heeft besteed aan de verbouwing van barakken op Parera, welke overgenomen zijn van de Amerikanen en van de Ned. Marine.

De waarheid is, dat er alleen barakken van de Amerikanen zijn overgenomen en dat daar 21 betrekkelijk eenvoudig middenstandwoningen voor ambtenaren zijn gemaakt, dat de verbouwing van deze woningen per stuk ongeveer ƒ 8.000.— heeft. Neemt men hierbij in aanmerking, dat de aankoop der barakken per woning ƒ 2.000.— à ƒ 3.000.— heeft gekost, dan blijkt dat de bouwkosten per huis het Gouvernement op ƒ 10.000.— à ƒ 11.000. komen.

Wij vermoeden, dat iedere kapitaalkrachtige particulier en ieder grote ondernemer deze cijfers met een zekere jaloezie zal vernemen en dat er sinds lange tijd op Curaçao niet zulke goedkope middenstandshuizen zijn tot stand gekomen.

Wie van vergelijken houdt, moge hierbij weten, dat de C.P.I. M. per woning meer dan ƒ 50.000.— besteedt en dat de K.L.M. huizen ongeveer ƒ 30.000.— kosten.

3. Het artikel beweert, dat deze huizen voor ƒ 50.— per maand verhuurd worden. Ook dit is onwaar, daar de gemiddelde huurprijs ongeveer ƒ 80.— per maand bedraagt, een bevredigende opbrengst dus. Het is bekend, dat de Huurcommissieregeling geen hogere huren dan 8% der totale kosten toestaat.

4. Bepaald bont maakt de schrijver het, daar hij zegt, dat de huurders, op enkele na, reeds over een eigen woonhuis beschikten, hetwelk zij nu, dank zij hun Parera-woning, duur verhuren. Van deze bewering is niets waar. Het Gouvernements heeft er nauwkeurig acht opgeslagen, dat de woningen betrokken worden door ambtenaren, die géén eigen huis hebben of hadden.

5. De bewoners zijn volgens het artikel hoofdambtenaren, doktoren, advocaten en andere hooggeplaatste persoonlijkheden. Wie de lijst der huurders ziet, zal heel wat anders constateren: er woont aldaar geen enkele hoofdambtenaar en geen dokter, doch wel enige adjunct-commiezen, onderwijzers, een loods, een voorman-schilder en vele anderen. De bewoners vormen een vrij aardig gemiddelde van het gehuwde ambtenaren-corps.

6. De Pasanggrahan is volgens het artikel alweer uitsluitend bestemd voor dezelfde categorie hoofdambtenaren, enz. Ook hier slaat de schrijver de plank mis, want nog nimmer werd aan één ambtenaar, die zulks aanvroeg, logies in de Passangrahan ontzegd.

7. Het artikel vraagt of het motto van het Gouvernement wellicht luidt: He'pt de gegoden en verwaarloost de armzaligen."

Het antwoordt vindt de schrijver in de gebouwde volkswoningen op Aruba en Curaçao.

VERSTOORDE NACHTRUST OP DAKOTA.

In de nacht van 30 September op 1 October werden de bewoners van Dakota omstreeks half twee wakker geschrikt door geweerschoten, die door de politie werden gelost, teneinde de honden, die zich op dat uur op de straat bevonden, af te maken.

De schoten werden gelost van een korte afstand af van waar de honden zich bevonden, ongeacht het feit, dat er slapende mensen in de buurt waren.

Zo gebeurde het, dat een hond zich op geen drie meter af van de slaapkamer van één der huizen op straat bevond. De politiejeep stopte op een korte afstand en het geloste schot deed het gehele gezin, waaronder een baby, uit de slaap opschrikken.

De baby kon met moeite, na uren, weer in slaap vallen.

De buurvrouw, die in de gezegende staat verkeerde, was zodanig aan toe, dat zij de dokter daarna moest consulteren.

Hopende dat het Gouvernement betere maatregelen zal treffen ter afmaking van die honden, die juist in het holst van de nacht moeten worden afgemaakt, en dat de bewoners van Dakota niet meer gestoord zullen worden in hun welverdiende nachtrust.

Een Dakota-bewoner.